

Liefdesnuances op de vierkante millimeter

Stel dat een pluizig bolletje plotseling tegen je begint te praten: 'Ik ben zo blij dat je mij gekozen hebt...' Dat is precies wat er gebeurt in *Fuzzie*, de nieuwe roman van Hanna Bervoets.

tekst Tjerk de Reus

Wie de afgelopen periode gefascineerd heeft gekeken naar *Boer zoekt vrouw*, zou behoefte kunnen voelen nog eens verder door te denken over de liefde: het grote en gecompliceerde thema van deze televisieserie. Het zou dan niet gek zijn om dan *Fuzzie* te kiezen, de nieuwe roman van Hanna Bervoets (1984). Niet omdat daar nu het ware licht op de liefde valt, maar wel omdat het boek de focus legt bij de veelkleurigheid van liefdesgevoelens en -ervaringen, bij de blokkades waar we tegenaan lopen en de raadselachtigheid van emoties. Maar dan moet je wel kunnen meebewegen met het experimentele karakter van deze roman. Een klassiek verteld verhaal krijg je van Bervoets niet voorgeschoteld, eerder een lappendeken aan personages, met elkaar verbonden door een pluizig bolletje dat tegen hen praat. Pluizige bolletjes in meervoud dus eigenlijk, want ze hebben er allemaal een, en ergens in een doos zitten er nog een heleboel meer. Die bolletjes praten tegelijk en vertellen dezelfde dingen. Dat zorgt er soms voor dat personages elkaar tegenkomen als het bolletje heeft gezegd naar een stadspark te gaan, of een uitkijktoren in een natuurgebied te beklimmen.

Fuzzie

De personages die deze roman bevolken, zijn allemaal in de weer met liefde, liefdesverdriet en relaties. Vooral relaties tussen vrouwen komen hier in beeld, hoewel die niet alleen. Florence en Maisie hebben net hun liefdesrelatie verbroken, als de roman van start gaat. Vooral Florence kan daar niet meer uit de voeten, en je krijgt de indruk dat zij het is, die dit pluizige bolletje (dat ergens *fuzzie* wordt genoemd) gefabriceerd heeft. Als dat zo is, is ook duidelijk dat zij haar ex-geliefde ongemerkt wil beïnvloeden en wil laten delen in haar eigen ideeën over liefde en gemis. Hoe dit precies zit, maakt intussen niet veel uit, want het bolletje krijgt een soort zelfstandige functie: een boven het verhaal zwevende commentaarstem die niettemin een intiem karakter

behoudt. Verder is er ook Diek, een zestiger, die via internet met allerlei vrouwen afspraken maakt, maar zich niet durft te binden. Verder figureert ene Stephan, die zich niet langer thuis voelt bij zijn geliefde Angelica, en de keuze maakt op de wijde wereld in te gaan.

Bijsluiter

Om eerlijk te zijn ben ik niet erg geraakt door het vele 'geleuter' van het pluizige bolletje. Er valt niet een duidelijk inzicht te ontlenuen aan wat vanuit dit experimentele vertelperspectief ter sprake komt. Inhoudelijk komt het vaak neer op het zoeken naar een verrassende nuance op de vierkante millimeter. Behulpzaam om met al ongrijpbare wijsheden toch iets te kunnen, is de 'bijsluiters' die Hanna Bervoets vooraf laat gaan aan haar roman. Daar schrijft ze dat ons verlangen naar wederkerigheid een bron is 'van pijn, conflict en complicaties'. Vaak zijn we er beter in, aldus Bervoets, om wie afwezig is te missen, dan te houden van degene die er wél is. Zou het dan voldoende te zijn om iets te hebben, waarop we onze genegenheid kunnen projecteren? En 'kunnen we dan niet toe met een pluizig, wit bolletje als liefdespartner?' Het antwoord is natuurlijk 'nee', maar het gaat Bervoets erom te laten zien dat er veel in ons huist dat niettemin geneigd is 'ja' te zeggen. In de lijn van deze roman kun je dan zeggen dat liefde dan voor een groot deel een gebeuren is in ons eigen brein, cirkelend om eigen fantasie. Toch blijkt de werking van de bolletjes eindig, ze stoppen er gewoon een keer mee. En de personages in deze roman lijken ook doordrongen te raken van het besef dat je niet zonder die aanraakbare ander kan, dat dus een relatie van wederkerigheid toch gewoon de bottom line is van menselijke verhoudingen. Dat is niet zo verrassend, maar het is wel weer leuk om te zien dat Bervoets hier als een positief ingestelde relatietherapeut optreedt. Je moet het soms met minder stellen, als romanlezer.

Hanna Bervoets, *Fuzzie*, Atlas-Contact, € 19,99